

talsvalg i Amtskredse, i dette Ting er Udtryk for et ganske forsvindende Mindretals Opfattelse, saaledes at der intet som helst kan bygges derpaa, og disse Anskuelse er jo slet ikke kommet til Orde i Dag, selv fra dem, der har udtalt sig uvilligst overfor det foreliggende Forslag. Hvis det altsaa er det ærede Medlems Mening at ville medvirke til Forholdstalsvalgmaadens Indførelse, skal han ikke fortsætte den Ziksak-Kurs, han slog ind paa i Dag, hvor han efter nu i nogen Tid at have arbejdet for Valg i Enmandskredse i Forbindelse med Forholdstalsvalg pludselig søger at slaa ind paa Forholdstalsvalg i Amtskredse. Jeg tror ikke, nogen vil modsige mig, naar jeg siger, at Folketingets overvejende Flertal opgiver ikke Kravet om Valg i Enmandskredsene, før der er gjort i Praksis et alvorligt Forsøg paa, om Forholdstalsvalgmaaden ikke kan bringes i Forbindelse dermed.

Jeg skal, efter at have fremsat disse Betragtninger, vende mig til det ærede Medlem, som gav Lovforslaget, hvad jeg i Begyndelsen af mine Udtalelser kaldte: en ikke velvillig Behandling. Jeg maa maa- ske have Lov til at sige, at det ærede Medlem for Horsens Landkreds svang Krigs- øksen stærkt, og jeg havde Indtrykket af, at han ogsaa havde slebet den, forinden han begyndte at svinge den; men en saadan tung og skarptslæben Økse er et ret alvorligt Vaaben at bruge, og hvis man vil slaa med det, skal man være fast paa Haanden og tage rigtigt Sigte, thi ellers kan man undertiden risikere ikke at ramme det, man vil kløve, men derimod at hugge sig selv i Knæet. Jeg vil tilraade det ærede Medlem for Horsens Landkreds ikke at anvende nogen Økse, som kan komme til at hugge hans Parti i Knæet; det er et farligt Sted at blive ramt, for Hugget lammer. Det ærede Medlems Indvendinger mod Lovforslaget gik ud paa, at der for det første var for mange Folketingskredse, lidt deraf fandtes ogsaa i det ærede Medlem fra Esbjergs Bemærkning — han kritiserede skarpt dette, at man nu skal gaa til 140 Mandater, og han stillede disse 140 Mandater i Forhold til de 114, vi nu har. Jeg gør opmærksom paa, at i det Grundlovsforslag, som forelaa for Vælgerne, var Mandatantallet sat til 132, saaledes at Forølgelsen grundlovs-mæssigt ikke andrager mere end 8. Hele denne Kritik overfor de mange Folketingskredse tror jeg imidlertid ikke bundet dybt. Jeg tror, at det i Virkeligheden kun er en ren Overfladestemning, der gør sig gældende. Jeg skal

minde om, at Venstre, den Gang det stod samlet, og ogsaa den Gang det stod delt mellem et Venstre-reformparti og et moderat Parti — i alt Fald Venstre-reformpartiet — Gang paa Gang i 90erne har stemt for et Valglovsforslag med 137 Folketingsmænd. Gang paa Gang i 90ernes Begyndelse og senere har Venstre stemt for et Valglovsforslag med 137 Folketingsmænd. Den Gang havde Landet 2,200,000 Indbyggere. Nu er Antallet vokset med over  $\frac{1}{2}$  Mill., og det Tillæg, der føjes til de 137 Kredse, man Gang efter Gang har stemt for, er altsaa 3. Dette viser dog, at det ikke er nogen unaturlig Forøgelse i Mandatantallet, der er foreslaaet i Forhold til, hvad Venstre i sin Tid stemte for.

Nu kan en og anden nok sige: Ja, men Venstre stemte først og fremmest derfor, fordi man vilde opfylde Grundlovens Bud om, at der skal være 1 Folketingsmand for hver 16,000 Indbyggere, og det gav 137 Mandater. Det er rigtigt, at mange Medlemmer af Venstre stemte derfor først og fremmest for at vise deres Respekt for Grundloven, men ogsaa den Gang fremsattes der af betydelige Mænd, Mænd, som endnu sidder i Folketinget og har deres Partifællers Øre, Udtalelser, som viser, at man stemte for de 137 Mandater, ogsaa fordi man syntes, at det var en Fordele at faa tilstrækkelig mange Folketingsmænd. Den 24. Februar 1894 forelaa et Lovforslag om en forandret Fordeling af Folketingskredsene til første Behandling. Da udtalte det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) følgende: Til Forsvar for Lovforslaget, som det forelaa fra Landstinget „er der endvidere blevet sagt oppe i det andet Ting, at man skulde vogte sig for at faa 137 Kredse, thi fik vi for mange Kredse her i Landet, var der Fare for, at vort Folk kunde blive et politiserende Folk. Det var altsaa af Skræk for, at Folket skulde blive til et politiserende Folk og af Skræk for de 137, at man stemte for det her foreliggende Forslag. Det er en meget mærkelig Motivering. Det kan godt være, at den deles ogsaa af enkelte ærede Medlemmer hernede, det ved jeg ikke, men det er en meget mærkelig Motivering, thi det synes mig at ligge klart for, at en af de politiske Fordele, som et lille Land kan have, er den, at i et lille Land kan man have forholdsvis flere Repræsentanter, og disse Repræsentanter, som saaledes have mindre Kredse, kunde da komme til at staa i et meget stærkere Vekselforhold til deres Vælgere,